

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Факультет права, гуманітарних і соціальних наук
Кафедра гуманітарних наук, культури і мистецтва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-
педагогічної
та методичної роботи

_____ В.В. Костін
“ ____ ” _____ 2020 року

СИЛАБУС
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА У ПРОФЕСІЙНОМУ СПІЛКУВАННІ»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014.11 – «Середня освіта (фізична культура)»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «Середня освіта (фізична культура)»
ПЕРШОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
(БАКАЛАВР)

КРЕМЕНЧУК 2020

Силабус з навчальної дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні» зі спеціальності 014.11 – «Середня освіта (фізична культура)» освітньо-професійної програми «Середня освіта (фізична культура)» першого рівня вищої освіти (бакалавр)
«_____» вересня 2020 року. – 11 с.

Розробник: к. філол. н., доц. Шабуніна В. В.
д. н. із соц. ком., доц. Тур О. М.

Затверджено на засіданні кафедри гуманітарних наук, культури і мистецтва

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри гуманітарних наук, культури і мистецтва

_____ (Маслак В.І.)

«31» серпня 2020 року

Схвалено методичною комісією КрНУ за спеціальністю 014.11 – «Середня освіта (фізична культура)»

Протокол від «_____» _____ 2020 року № _____

Голова _____

 	Силабус з нормативної навчальної дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні»
	Рівень вищої освіти: перший ступінь (бакалавр) Освітня програма: 014.11 – «Середня освіта (фізична культура)»
	Рік навчання II, семестр IV
	Кількість кредитів: 6. Мова викладання: українська
	Звітність: іспит

Викладачі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Тур Оксана Миколаївна Шабуніна Вікторія Валентинівна
Контактна інформація	Ел. адреса: oktur@ukr.net shabuninaviktoria@gmail.com
Розклад занять	http://193.189.127.179:5010/timeTable/teacher
Графік консультацій	http://193.189.127.179:5010/timeTable/teacher

Опис дисципліни

Викладання та навчання. Курс складається з лекційних, практичних занять та самостійної роботи. Навчання здійснюється з урахуванням послідовності викладу матеріалу. Систематизація та повторення матеріалу здійснюється з дотриманням одного з основних методичних принципів: від простого до складного з поступовим наростанням складності. Дисципліна «Українська мова у професійному спілкуванні» надає студентам основні базові знання про стилі сучасної української літературної мови у професійному

спілкуванні; орфоепічні, лексичні, морфологічні, синтаксичні, орфографічні та пунктуаційні норми сучасної української мови; особливості професійної комунікації; форми колективного обговорення професійних проблем; ділові папери як засіб писемної професійної комунікації; українську термінологію у професійному спілкуванні; науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні; жанрологію наукового стилю..

Метою навчальної дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні» є:

- розширення знань про українську літературну мову і мову професійного спілкування;
- засвоєння понять про мовну, мовленнєву, комунікативну компетенцію та мовнокомунікативну професійну компетенцію;
- забезпечення оволодіння орфоепічними, лексичними, стилістичними, граматичними нормами сучасного українського професійного мовлення;
- набуття знань про особливості функціональних стилів: сфери вживання, призначення, жанри реалізації, власне мовні особливості;
- оволодіння вміннями й навичками добору лексичних, граматичних, структурних компонентів офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів;
- розширення знань про текст як складник комунікативного процесу, посередник, засіб комунікації;
- набуття знань про спілкування, його функції, види, етапи та роль у професійній діяльності;
- розширення знань про невербальні засоби спілкування, гендерні особливості спілкування;
- оволодіння навичками доцільної побудови промови, різними способами переконання і всіма видами аргументації, прийомами полемічного мовлення і створення певних риторичних емоцій;
- формування умінь і навичок правильного й переконливого мовлення, аргументованого доведення і спростування тез;
- набуття знань про особливості усного спілкування;
- вироблення умінь і навичок взаємодії між співрозмовниками за допомоги вербальних і невербальних засобів;
- засвоєння правил спілкування під час бесіди, співбесіди з роботодавцем, телефонної розмови, виховання ввічливості, поваги, толерантності;
- оволодіння прийомами та навичками ділового спілкування під час колективного обговорення професійних проблем;
- набуття знань про документ як основний вид ділового мовлення; види документів за класифікаційними ознаками;
- набуття вмінь і навичок роботи з документами з кадрово-контрактних питань та довідково-інформаційними документами;
- освоєння термінознавчого комплексу, необхідного у майбутній фаховій діяльності;
- оволодіння навичками письмового перекладу текстів наукового стилю українською мовою;

- формування вмінь редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

Основними завданнями вивчення дисципліни є такі:

- сформувати правильне й чітке розуміння ролі державної мови у професійній діяльності;
- забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення;
- виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні;
- розвивати творче мислення студентів;
- виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій;
- сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

Компетентності та програмні результати навчання

Вивчення дисципліни дає можливість здобути загальні та фахові **компетентності**:

ЗК2. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК4. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК5. Здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань.

ЗК6. Навички використання інформаційних та комунікативних технологій.

ЗК7. Здатність визначати, формулювати і вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність спілкуватися рідною та іноземною (ними) мовою (мовами).

ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.

ФК2. Знання основ соціально-комунікаційних технологій.

ФК5. Знання лінгвістичних основ редагування та практичної стилістики.

Засвоєння змісту навчальної дисципліни забезпечує формування таких **програмних результатів**:

ПРН 2. Демонструвати знання основ соціальнокомунікаційних технологій.

ПРН 5. Демонструвати знання лінгвістичних основ редагування та практичної стилістики.

Структура курсу

Кількість годин				Тема	Результати навчання	Завдання
Лекції	Практ. зан.	Сам. робота	Всього			
Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування.						
	4	16	24	Тема 1. Державна	ПРН 2. Демонструвати	Дослідження

4				мова – мова професійного спілкування.	знання основ соціальнокомунікаційних технологій. ПРН 5. Демонструвати знання лінгвістичних основ редагування та практичної стилістики.	теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання, тестування.
4	8	12	24	Тема 2. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні.	ПРН 2. Демонструвати знання основ соціальнокомунікаційних технологій. ПРН 5. Демонструвати знання лінгвістичних основ редагування та практичної стилістики.	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання, тестування.
Змістовий модуль 2. Професійна комунікація						
4	4	12	20	Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності.	ПРН 2. Демонструвати знання основ соціальнокомунікаційних технологій. ПРН 5. Демонструвати знання лінгвістичних основ редагування та практичної стилістики.	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання, тестування.
–	4	20	24	Тема 4. Риторика і мистецтво презентації. Культура усного фахового спілкування.	ПРН 2. Демонструвати знання основ соціальнокомунікаційних технологій. ПРН 5. Демонструвати знання лінгвістичних основ редагування та практичної стилістики.	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання, тестування.
4	8	12	24	Тема 5. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.	ПРН 2. Демонструвати знання основ соціальнокомунікаційних технологій. ПРН 5. Демонструвати знання лінгвістичних основ редагування та практичної стилістики.	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання, тестування.
Змістовий модуль 3. Наукова комунікація як складова фахової діяльності						
4	8	12	24	Тема 6. Українська термінологія у професійному спілкуванні.	ПРН 2. Демонструвати знання основ соціальнокомунікаційних технологій. ПРН 5. Демонструвати знання лінгвістичних основ редагування та практичної стилістики.	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання, тестування.
	4	12	20	Тема 7. Науковий стиль і його	ПРН 2. Демонструвати знання основ	Дослідження теоретичних питань,

4				засоби у професійному спілкуванні.	соціальнокомунікаційних технологій. ПРН 5. Демонструвати знання лінгвістичних основ редагування та практичної стилістики.	практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання, тестування.
4	4	12	20	Тема 8. Переклад і редагування наукових текстів.	ПРН 2. Демонструвати знання основ соціальнокомунікаційних технологій. ПРН 5. Демонструвати знання лінгвістичних основ редагування та практичної стилістики.	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання, тестування.

Політика оцінювання

Оцінювання завдань, терміни їх виконання

№ з/п	Завдання	Терміни виконання	Критерії оцінювання
1	Індивідуальні завдання, презентації, реферати до практичних занять	Щотижня, згідно з розкладом: http://193.189.127.179:5010/timeTable/teacher	Самостійність, творчість, точність, вчасність виконання завдань
2	Підготовка теоретичних питань (у тому числі питання, відведені на самостійне опрацювання)	Щотижня, згідно з розкладом: http://193.189.127.179:5010/timeTable/teacher	Правильність, логічність, відповідність темі, оригінальність та комплексність звіту
3	Тестування з тем	Наприкінці теми	Правильність, вчасність виконання завдань
4	Підсумкове тестування	Наприкінці вивчення курсу	Самостійність, правильність виконання завдань

При оцінюванні студента враховується таке:

1. Відвідування лекційних і практичних занять.
2. Активна і продуктивна участь у практичних заняттях (додаткові бали за роботу у команді, творчий підхід).
3. Опрацювання базової та допоміжної літератури.
4. Вчасне виконання завдань для самостійної роботи (додаткові бали за використання сучасних інформаційних технологій, зміст і форму презентації результатів досліджень, участь у науково-практичних заходах).
5. Виконання поточних і підсумкових тестових завдань.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	

64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

1. Пропущені заняття (лікарняні, мобільність, і т.д.)

Пропущені заняття необхідно відпрацювати. Для цього здобувач освіти має виконати індивідуальні завдання за пропущеними темами <http://193.189.127.179:5010/timeTable/teacher>

2. Поведінка в аудиторії.

Усі учасники освітнього процесу мають дотримуватися етичних норм.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний старанно та сумлінно навчатися протягом усього періоду навчання. Водночас він повинен підтримувати інших у прагненні поглиблювати знання та виконувати свої обов'язки.

Від викладача вимагається доброзичливе, серйозне і тактовне ставлення до здобувачів вищої освіти.

3. Академічна доброчесність

У КрНУ діє Кодекс академічної етики (http://www.kdu.edu.ua/Documents/Kodeks_akadem_etyky_KrNU.pdf), «Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних і навчальних робіт на академічний плагіат», на основі якого розроблена «Інструкція щодо перевірки випускних кваліфікаційних робіт на академічний плагіат із використанням програмно-технічних засобів» (http://www.kdu.edu.ua/Documents/metod_instruczija_plagiat_2019.pdf).

Згідно з цими документами перевірки на плагіат підлягають усі види наукових і кваліфікаційних робіт. Перевірка здійснюється за допомогою електронного репозитарію КрНУ (<http://document.kdu.edu.ua/>), який накопичує, зберігає та надає доступ до електронних версій наукових публікацій, науково-методичних та навчальних матеріалів, створених науковими працівниками, аспірантами, студентами та співробітниками університету (глибина вибірки становить п'ять років), а також за допомогою репозитаріїв, доступних у мережі Інтернет. Для забезпечення високої якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти внаслідок виявлення ознак плагіату в їх академічних та наукових роботах у 2019 р. КрНУ підписав угоду з ТОВ «Антиплагіат».

У рамках дії цієї угоди університету надається можливість перевірки кандидатських та докторських дисертацій, які підготовлені до захисту у спеціалізованих учених радах КрНУ, з використанням онлайн-сервісу Unicheck, а також наукових праць студентів і викладачів. За критерій оригінальності творів приймається показник рівня унікальності тексту у відсотках, отриманий за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат і збільшений на відсоток правомірних запозичень. Результат перевірки оформлюється відповідним протоколом, де зазначається коректність посилань або факт плагіату.

4. Визнання результатів навчання, отриманих унаслідок неформальної освіти та здобутих в інших ЗВО, відбувається на основі:
http://www.kdu.edu.ua/uch_otd/nef_osvita.rar

Методичне забезпечення

http://document.kdu.edu.ua/met_sp_bak.php?spec=061

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Питання до іспиту.
4. Засоби діагностики знань: вправи, тести для поточного та підсумкового контролю <http://krnu.org/enrol/index.php?id=382>, правила нарахування рейтингових балів на усі види навчальної діяльності здобувача вищої освіти при вивченні курсу.

Рекомендована література

Базова

1. Глушик С. В., Дияк О. В., Шевчук С. В. Сучасні ділові папери : навч. посіб. К. : Арій, 2009. 400 с.
2. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2003. 536 с.
3. Гуць М. В., Олійник І. Г., Ющук І. П. Українська мова у професійному спілкуванні : навч. посіб. К. : Міжнародна агенція «ВеeZone», 2004. 336 с.
4. Загнітко А. П., Данилюк І. Г. Українське ділове мовлення : професійне і непрофесійне спілкування. Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2004. 480 с.
5. Зубков М. Г. Сучасна українська ділова мова. Донецьк : СПД ФО Сердюк В. І., 2005. 448 с.
6. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування : навч. посіб. К. : Каравела, 2008. 352 с.
7. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови : навч. посіб. К. : Академія, 2007. 360 с.
8. Український правопис [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019>.
9. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення : підручник. К. : Арій, 2007. 576 с.
10. Шевчук С. В., Кабиш О. О. Практикум з українського ділового мовлення : навч. посіб. К. : Арій, 2008. 160 с.

Допоміжна

1. Shabunina V. Main linguistic barriers of globalization processes. *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends: Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Vol. 2)*, July 24, 2020. P. 41-42. Oxford, United Kingdom: Oxford Sciences Ltd. & European Scientific Platform.

2. Studying of the school system development problem of Poltava region in the first half of the 50-ies of the XX century / L. Butko, D. Vasylenko, V. Maslak, O. Tur, V. Shabunina. *Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. Серія Педагогічні науки*. 2017. № 2 (103). Ч. 2. С. 10-18.
3. Бабич Н. Д., Герман К. Ф., Скаб М. В. Ділова українська мова. Чернівці, 1996. 230 с.
4. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник. К. : Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
5. Бевзенко С. П., Литвин Л. П., Семеренко Г. В. Сучасна українська мова : Синтаксис : навч. посіб. К. : Вища шк., 2005. 270 с.
6. Ботвина Н. В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови. К. : «АртЕк», 1999. 264 с.
7. Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови : навч. посіб. Тернопіль, 2004. 256 с.
8. Головащук С. І. Українське літературне слововживання. К., 2002. 319 с.
9. Дудик П. С. Стилiстика української мови : навч. посiб. К. : Видавничий центр «Академія», 2005. 368 с.
10. Жайворонок В. В., Брицин В. М., Тараненко О. О. Українська мова в професійній діяльності : навч. посіб. К. : Вища шк., 2006. 431 с.
11. Лінгвістичний аналіз тексту: практикум: навчальний посібник / Н.М.Алексеевко, Л. В. Бутко, К. Л. Сізова, В. В. Шабуніна. Кременчук: КрНУ імені Михайла Остроградського, 2019. 242 с.
12. Михайлюк В. О. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. К. : Професіонал, 2005. 496 с.
13. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2008. 592 с.
14. Тур О. М., Шабуніна В. В. Стандатри ISO, присвячені процесам оцифрування, конверсії та міграції документів. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія: наук. журн.* / М-во культури України, Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. Київ: НАКККіМ, 2019. № 4. С.54–62.
15. Шабуніна В. В. Експлікація як один із прийомів авторського перетворення фразеологізмів у публіцистичній спадщині Михайла Грушевського. *Науковий журнал «Молодий вчений»*. 2016. №12 (39). С.385–388.
16. Шабуніна В. В. Інформаційні бар'єри в документальній комунікаційній системі. *Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи: матеріали I Всеукраїн. наук.-практ. Інтернет-конф.*, м. Полтава, 3 грудня 2015 р. / редкол. : І.Г. Передерій, А.А. Соляник та ін. Полтава: ПолтНТУ, 2016. С.175–178.
17. Шабуніна В. В. Комунікативно-прагматична інтерпретація в науково-навчальному тексті. *Virtus : Scientific Journal*. March №12, 2017. С.196–198.
18. Шабуніна В. В. Лінгвістичні бар'єри глобалізаційних процесів. *Ідеї академіка Вернадського та науково-практичні проблеми сталого розвитку*

- освіти і науки : *Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції*. Кременчук : КрНУ, 2018. С.76–77.
19. Шабуніна В. В. Мовні доміанти діалогічної організації писемних науково-навчальних текстів. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Філологія»*. 2015. Вип.73. С.86–89.
  20. Шабуніна В. В. Науково-професійна термінологія як основа формування мовленнєвої фахової компетенції. *Актуальні проблеми життєдіяльності суспільства : Матеріали конференції*. Кременчук : КрНУ, 2015. С. 332–333.
  21. Шабуніна В. В. Особливості індивідуально-авторського перетворення фразеологізмів Грушевського-публіциста. *Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief M.A. Zhurba*. September, № 26, 2018. С.192–195.
  22. Шабуніна В. В. Соціальні медіа як феномен новітніх засобів масової комунікації. *Лабіринти реальності : зб. наукових праць / за заг. ред. д. філос. н. Журби М.А. Монреаль : СРМ «ASF»*, 2018. С.131–133.
  23. Шабуніна В. В. Специфіка діалогічної організації жанрів у писемній формі існування навчальних текстів. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика» : Збірник наукових праць*. Випуск XXI. Херсон : Видавництво ХДУ, 2014. С.152–156.
  24. Шабуніна В. В. Спір як невід’ємна риса ділової комунікації. *Історичні, культурні та соціально-економічні аспекти регіонального розвитку. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Кременчук : ПП Щербатих, 2017. С. 200–202.
  25. Шабуніна В. В. Способи вираження інформації в авторському науковому тексті. *Релігія, релігійність, філософія та гуманітаристика у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти : зб. наукових праць / за заг. ред. д. філос. н. Журби М.А. Монреаль : СРМ «ASF»*, 2016. С.65–68.
  26. Шабуніна В. В. Субституція компонентного складу узуальних фразеологізмів у публіцистиці М. Грушевського. *Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief M.A. Zhurba*. September, №16, 2017. С.152–154.